

**Nr 143. Interpellation av Hilde Klasson (S) om varför förberedelseklasserna togs bort
KSN-2014-0607**

Interpellation

I Uppsala kommun har vi haft en politisk enighet om att ta emot ensamkommande barn och ge dem en så god uppväxtmiljö som möjligt. Detta innefattar alla delar i livet för ett barn, där skolan utgör en mycket väsentlig del.

Vi har haft förberedelseklasser för alla nyanlända barn i behov. Detta har även innefattat de minsta barnen, som i lugn och ro kunnat närma sig det nya landet, göra sig förstådda och känna sig lyssnade på. I förberedelseklass skapas ett tryggt klimat där barnets eget modersmål används som en resurs för inläringen av det "nya" språket. Det är en stor skillnad mot ordinarie skolklasser där modersmålsundervisningen och studiehandledningen på modersmålet är i fundamentalt mindre omfattning.

Ett utvecklat modersmål är en av de viktiga faktorerna när det gäller vidare framgång i skolan för de elever som ej har svenska som modersmål, detta är ett vetenskapligt belagt faktum.

Det är också påvisat att möjligheten till relationsbyggande är många gånger avgörande för hur man kommer att rota sig i den nya tillvaron.

Vid årsskiftet skedde en stor förändring kring nyanlända barns skolsituation. Förberedelseklasserna för barn i lågstadieåldern togs bort, i stället anvisas dessa barn nu direkt ut i ordinarie skolklasser. Det gäller oavsett vilken skolgång eleverna har med sig från sina hemländer. Detta har medföljt såväl oro som frustration bland lärare, som upplever svårigheter med att möta vissa nyanlända elevers unika förutsättningar och behov i - ofta - stora klasser.

Med anledning av ovanstående vill vi fråga kommunalrådet, tillika Barn- och ungdomsnämndens ordförande, Cecilia Forss (M) följande:

- Delar du vår syn på vad som är av stor betydelse för att kunna etablera sig i ett nytt sammanhang?
- Anser du att det är viktigt att ett barn kan göra sig förstådd i skolan och därmed kunna interagera med lärare och skolkamrater?
- Varför tog ni bort förberedelseklasserna för de minsta barnen? Vilka är de vetenskapliga och evidensbaserade grunderna för detta beslut?

Hilde Klasson

Kommunfullmäktigeledamot (S)

Svar

Fråga 3: Varför tog ni bort förberedelseklasserna för de minsta barnen? Vilka är de vetenskapliga och evidensbaserade grunderna för detta beslut.

Svar: Utgångspunkten för förändringen av organisationen kring förberedelseklasser var att nyanlända barn/elever generellt måste lyckas bättre i skolan. Målet för den nya organisationen var att eleverna snabbare skulle komma in i studierna i enlighet med gällande svenska kursplaner.

Vård och bildning har gjort en egen utredning utifrån sin kunskap om nyanlända barns behov. Som stöd för utvecklingsförslagen har också andras erfarenhet samt forskning använts. Det skall dock betonas att det inte finns mycket forskning om mottagande och introduktion av nyanlända barn/elever. Detta gäller även forskning om effekten av att starta sin skolgång i förberedelseklass jämfört med andra organiseringar.

Två citat ur Vetenskapsrådets rapport "En forskningsöversikt om nyanlända elever i den svenska skolan" från:

"För det första är den kritiska invandringsåldern för elevernas prestationer nio år....Således lyckas elever som kommit i skolan i åk 3 eller tidigare

ganska bra med att prestationsmässigt hinna ikapp sina jämnåriga födda i Sverige ...”.

”Det som saknas i forskningen är inte frågan om huruvida nyanlända elever lyckas hinna ikapp inrikesfödda och dem som hade anlänt före den ordinarie skolgångens början, utan hur mycket de nyanländas utvecklingspotential bromsas av att de hamnar i etniskt och socialt segregerade och stigmatiserande miljöer.”

Forskningsrapporter, vård och bildnings egen utredning och andra erfarenheter pekar på att det måste ordnas fler individuella lösningar för att tillgodose nyanlända elevers behov. Särskilt gäller detta de yngsta eleverna som har bäst möjligheter att snabbt anpassa sig till ett nytt språk och till skolgång i enlighet med vad som gäller för alla andra elever. För de yngsta eleverna har vård och bildning också bedömt att det är viktigt att börja skolan tillsammans med kamrater i närheten av det området där familjen har sin bostad. Detta ökar tryggheten och stärker möjligheten till en snabbare anpassning även på fritiden.

Mot bakgrund av ovanstående ansågs att det skulle vara mer fördelaktigt både för lärandet och för den sociala anpassningen att låta de yngsta barnen i åk 1-3 börja sin skolgång i vanlig klass i närheten av hemmet eller i en skola som föräldrarna valt. Självklart sätts olika former av stöd in men mer utifrån ett individuellt perspektiv. För de äldre eleverna finns förberedelseklassen kvar men med en rekommendation att tiden i förberedelseklass inte bör vara mer än ett år.

Som ett stöd för skolornas arbete med den ”nya modellen” för de yngsta eleverna finns en handlingsplan.

Fråga 2 Anser du att det är viktigt att ett barn kan göra sig förstådd i skolan och därmed kunna interagera med lärare och skolkamrater?

Svar: Ja. Vi är dock kanske inte överens om hur detta sker bäst.

Fråga 1 Delar du vår syn på vad som är av stor betydelse för att kunna etablera sig i ett nytt sammanhang?

Svar: Jag tror det. Jag har dock inte helt klart för mig hur stora delar av interpellationstexten som anses ingå i frågan.

Uppsala den 20 maj 2014

Cecilia Forss
Kommunalråd